

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sōkratus Scholastiku Kai Ermeiu Sozomenu Ekklesiastikē Istoria

Socrates <Scholasticus>

Mogvntiae, 1677

Cap. XX. Quomodo Julianus ob hanc translationem multos Christianoru[m]
graviter exagitavit: & de sancto Theodoro confessore: utq[ue] Apollinis
Daphnaei templum igne coelitus lapso conflagravit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14233

Sed expertem se doloris ostendens, tanquam spectator poenarum quæ ipsi infligebantur, patienter verbera sustinuit; & eundem quem pridie psalmum denuo canens, parum se curare ea quorum causa damnatus fuerat, re ipsa ostendit. Præfectus autem adolescentis constantiam admiratus, cum ad Imperatorem venisset, retulit ei quæ gesta fuerant: affirmans nisi ab instituto desisteret, ipsos quidem ridiculos; Christianos vero illustriores futuros. Quod consilium cum magis placuisset, omnes qui comprehensi fuerant, è custodia dimissi sunt. Idem postea rogatus à quibusdam, utrum tormenta illa sensisset, respondisse fertur, se doloris quidem expertem penitus non fuisse: sed Juvenem quendam sibi adstantem dolores sedasse, tenuissimo linteo sudorem abstergentem, & aquam frigidissimam affundentem, qua & inflammationem compresserit, & laborum solatium præstiterit. Ac mihi quidem videtur, non cadere istud in hominem simplicem quantumvis generosum, ut corpus suum tantopere despiciat, nisi divino juvetur auxilio. Ob hanc igitur causam quam supra memoravi, martyr Babyla Daphnen translatus, atque inde postea deportatus est. Quo confecto, ignis haud multo post in templum Apollinis Daphnæ ex improvise illapsus, totum eius tectum, & simulachrum absumpsit: nudis duntaxat parietibus relictis, & ambitu templi, ac columnis quæ vestibula & posteriorem templi partem sustinebant. Et Christiani quidem, censebant ignem hunc à Deo precibus martyris annuente immisum esse in demonem, Gentiles vero, id facinus à Christianis patratum esse asseverabant. Quæ cum invaluisse suspicio, sacerdos Apollinis in iudicium adducitur, tanquam indicaturus, quisnam auctor fuisset incendii. Qui licet conjectus in vincula, multisque verberibus ac tormentis affectus, neminem tamen indicavit. Quo maxime argumento Christiani affirmabant, ignem hunc non ex hominum insidiis, sed ultione divina in templum caelitus injectum fuisse. Atque hæc quidem ita gesta sunt. Porro ob ea, ut opinor, quæ Daphnæ acciderant propter reliquias Babylæ martyris, Imperator cum accepisset Ecclesias quasdam in honorem martyrum extructas

A ἀλλ' ἀνάνδιων ἐαυτὸν Φαίνας ἀπαγορεύων, ὡς θεολογῶν ἐπ' αὐτῶν γνομένων, καὶ ἑκὼς τὰς πληγὰς ἐδέχετο. αὐτὸς τε τοὺς ἀπὸ μελωδῶν ψαλμὸν, ὃν καὶ τῆ ἀρεστερία, μελεῖν αὐτῶν τῶν ἐφ' οἷς ἐκένετο, τοῖς ἄλλοις ἐπέδειξε. κατὰ πλάγεις δὲ τῶν ἐκείνου ἔνεανίος ὕπαρχου, ἐλθὼν αὐτῶν τὸν βασιλεῖα, εἶπε τὰ γρόμματα, καὶ εἰ μὴ αὐτῶν παύσαιτο τὴν χειρῆσιν, σφῶας αὐτῶν κατὰ γέλαστος ἐσεῖς. ἔδυν ὁ χριστιανὸς οὐδὲν ἑσπέρως ποιῆσαι ἀμεινον δὲ τὸτο δόξαν, οἱ B συλληθηθῆναι ἀφῆθησαν τῶν δεσμῶν ἵνα γινώσκωνται ὁ πωθηνομένων καὶ ταῦτα τῶν ἐκείνου αἰδέσθων τῶν βασιλέων ἐλάμειν, εἶπεν τὸν θεόδωρον, ὡς πάλιν μὴ ἐκείνου ἐκείνου παρὲς ὡς δὲ πρὸς αὐτῶν νεανίας, κατέπαυσε τὰς ἀλγυθόνας, ὑφάσματος δὲ πλοῦτος ἔδυν ἰδρωτὰς διπομάσθων, καὶ οὐδὲν ἰσχυρῶν ψυχρότατον, ὡς τὰς φλεγμονὰς ἐπαυσε, καὶ τῶν πόνων ἀνεψυχε δόκει δὲ μὴ ὅσον ἀνδρῶν μόνον, εἰ καὶ μάλα γυναικῶν, μὴ καὶ θεία ῥοπή ἐπιπερεμῆς, τοῦτον ὑπερεδῆν ἔσώματου ὁ μὴ δὴ μαρτυρῶν βασιλέως, ἐν τῇ εἰρημῶν αἰτίας κατεκίδη ἐν δάφνη, καὶ πάλιν μετέβη ὅσον εἰς μακρὰν δὲ τὰς χρομῆς, ἀπορῆς ἐμπροσθὸν πρὸς τὸν θεὸν ἔδραφναὶ δὲ πλοῦτος πᾶσαν τὴν ὄροφὴν καὶ αὐτὸ τὸ ἀγαλμα κατέφλεξε. γυμνὰς ὁ μόνον ἔδυν τὸ γὰρ ἔδυν ἀεὶ ὁλοκρῆσας, καὶ ἔδυν κίονας οἱ τὰ πρὸς πύλαια καὶ τὸν ὀπίσθον ὁδομον ἀνεῖχον. ἐδοκίμη δὲ τοῖς μὴ χριστιανῶν, καὶ αὐτῶν ἔδραφνη ἔδραφνη θείων ἐμπροσθὸν τῶν δαίμων πρὸς οἱ δὲ ἑλλήνας ἐλογοποιῶν, χριστιανῶν εἶναι τὸ δόγμα τῆς αὐτῆς ὁ ἔδραφνη κεραιώσης, ἀγένη δὲ δικαστήριον ὁ ἔδραφνη ἱερῶν ὡς φανερῶσαν τὸν τολμήσαντα τὸν ἐμπροσθὸν δόμῳ τῆς τῆς χρομῆς, καὶ πολλὰς ὑπομῆσας πληγὰς, χαλεπῶς τε αἰκιδεῖς, ἔδραφνη κατέμεινε. ὡς δὲ μάστιγα ἰσχυρῶς οἱ χριστιανοὶ, μὴ κατ' ἐπιβελῶν ἀνδραπέσιαν, ἀλλὰ καὶ θείαν μείων ἐνοικήσων τῶν νεῶν ἐκείνων πρὸς καὶ τὰ μὴν αὐτῶν ἔχον ὡς οἰκῶν δὲ ἐν τῶν συμβεβηκότων ἐν τῇ δάφνη δὲ τὸν μάρτυρα βασιλέως, πυθόμενον ὁ βασιλέως, ἐπὶ πηρὶ μαρτύρων ἐνληθῆς οἰκῶν

ἐναι πλοσίον Ἐναῶ διδυμαίε ἀπόλλωνος, ὃς
πρὸ τῆς μιλήτης ἐστίν, ἔγραψε τὰ ἡγεμόνι
καρίας, εἰ μὲν ὄρθρον τε καὶ τεράπεζαν ἰερὴν
ἔχουσι, πρὶν καταφλέξαι· εἰ δὲ ἡμίεργά
ἐσὶ τὰ οἰκοδομήματα, ἐν βάθρων ἀνα-
σκάψαι.

ΚεΦ. κα'.

Πρὶν ἄγαλμα τὸ Ἰησοῦ ἢ ἐν παισὶν, ὁ καθελὼν ἰε-
ραίου καὶ ἀρχιερέως, τὸ ταυτὶ ἄγαλμα ἔσκησε καὶ ἐφθάρη τὸτο,
ἠλθὼν κεραιῶν· ἢ πρὸ τῆς εἰς ἑμμαῶς πληθῆ, ἔθθα ὁ Χρῆστος
τὰς πόδας ἐν ἡμῶν καὶ πρὸ τῆς περὶ αὐτὸν ἑλθόντος, ὃ ἐν
αἰγύπτῳ Χρῆστος ὁ φροσκούνησε, καὶ ἦν δὲ αὐτὸ
τιλεμῖνον θαυμάτων.

Ἐμοὶ δὲ τῶν ἐπὶ ἰκλιανῶ συμβάντων, κα-
κῆν ῥηθῆεν σημεῖον μὴ τῆς Ἐχρῆστος
δωάμεως· τεκμήριον δὲ τῆς τὸν κρατῆν-
τα θεομιλῶν· Ἐπεὶ γὰρ ἐγὼ ἐν καισαρεία
τῆς Φιλίππε, φοίνισσα δὲ αὐτῆ πόλις, ἠὲ
παράδα ὀνομάζουσα, ἐπίσημον εἶναι Χρῆ-
στὸ ἄγαλμα, ὃ ἔπαθες ἀπαλλαγῆσα ἀνε-
θῆκεν ἡ αἰμορροῦσα, καθελὼν τὸτο, ἰδίον
ἀνίστησε βίαιον ἢ πρὸ ἔξ ἕρανε πρῶτον, τὰ
πρὸ τῆς τῆς ἄνδραυτὸν διέτεμε, ἐκ τῆν κε-
φαλήν σιωτὰ αὐχένι κατέβαλε, καὶ ἐπὶ πρὸ
σπονδῆς ἐπέτηξεν ἢ τὸ διερρωγὸς τῆς ἔσκησε, τῆς
καρῆνιῶν αἰθάλης πλήρης τὸν Ἰησοῦ Χρῆστος ἀν-
θῆκεν, τότε μὲν οἱ ἐλλῆνισαι σύροισι κα-
τέβαν· καὶ τὰυτα οἱ χριστιανοὶ συλλέξαν-
τες, ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀπέθεντο, ἔθθα καὶ νῦν
φιλίππε· ἀπὸ δὲ τῆς βάσεως ἐφ' ἡ ἰσα-
το ὁ ἀνδρῆς ἔσκησε, ὡς ἰσορεῖ εὐσεβῆς, παν-
τοῦν παθῶν καὶ νοσημάτων ἀλεξιφάρμακον
βόλην τῆς ἐφύεν, ἢς τὸ εἶδον· εἰδὲ ἔγνω τῶν
ἐν τῇ κατ' ἡμᾶς ἰατρῶν ἢ ἐμπείρων· ἐμοὶ δὲ
δοκεῖ μὴ εἶναι θαύματα, τὰ θεῶς τοῖς ἀνθρώ-
ποις ἐπιδημήσαντ', καὶ τὰς εὐεργεσίας
συμβῆναι ξένας· ἐπεὶ καὶ ἄλλα πλεῖστα
πρὸ ἀδόξα καὶ πόλις καὶ κόμας, ὡς εἰ-
κος, μόνους ἠκεῖνται τοῖς ἐπιχωρίοις, ἐν
τῆς δευχῆθεν πρὸ ἀδόσεως ἐγνωσμένα· καὶ
ὡς ἀληθῆς τὸτο, αὐτίκα ἐπιδείξω ἐν τελευτῇ
πόλις ἐστίν ἐν παλαιστῆν ἢ νῦν καλε-
μένη νικόπολις· ταύτῳ δὲ ἐτι κόμῳ
ἔσαν οἰδεν ἢ θεία τῶν εὐαγγελίων βίβλ',

A esse juxta templum Apollinis Didymæi, quod ad urbem Miletum situm est, scripsit ad Præsidem Carix, ut Ecclesiæ illæ, si quidem tectum & sacram mensam haberent, incenderentur: si vero opera adhuc imperfecta essent, funditus destruerentur.

CAP. XXI.

De statua Christi in urbe Paneade; qua eversa & contracta, Julianus imaginem suam erexit, qua mox fulmine icta ac dissipata est. Et de fonte Emmauntis, in quo Christus pedes lavit: deque Persea arbore, qua Christum in Aegypto adoravit, & de miraculis per eam editis.

EX iis porro, quæ regnante Juliano acciderunt, istud minime prætereundum est: quod & potentia Christi, & divinae adversus Imperatorem iræ argumentum est maximum. Nam cum Imperator didicisset, Casaræ Philippi: urbs est Phœnicis; quam Paneadem nominant, insignem esse statuam Christi, quam mulier sanguinis profluvio, quo jam dudum laborabat, liberata, ibi dedicavit: eâ subversa imaginem suam ejus loco posuit. Statim vero ignis summa vi cælo delapsus, pectus statuæ & vicinas pectori partes discidit; caputque unâ cum collo dejecit, & pronum humi infixit quatenus pectoris pars dirupta erat. Atque ex eo tempore statua ad hunc usque diem ejusmodi specie perseverat, fuligine fulminis obsita. Christi vero statuam, tunc quidem Pagani trahentes per urbem confregerunt. Postea vero Christiani, collectam in Ecclesia reposerunt, ubi etiamnum servatur. Cæterum ex basi cui imposita erat hæc statua, planta quædam ad omnes languores ac morbos curandos potentissima, ut refert Eusebius, nascebatur: cujus speciem nullus ex medicis aut empiricis noverat. Neque vero mirum mihi videtur, quod nova quædam & inusitata beneficia hominibus contigerint, postquam Deus in terras advenit. Nam & alia plurima miracula per civitates & vicus edita, à solis, ut verisimile est, indigenis celebrantur, qui earum rerum notitiam à majoribus suis traditam acceperunt. Idque verum esse illico ostendam. Urbs est in Palestina, Nicopolis hodie dicta. Hanc cum adhuc vicus esset, sacer Evangeliorum liber commemorat,

Kkkk iij